

Bilinmeze yolculuk

Fotoğraf: Tuncay Dersinlioğlu

Suriye’de 2011’de çıkan iç savaş, dünya üzerinde yeni bir göç dalgası başlattı. Yalnızca dört yıl içerisinde milyonlarca insan, ülkelerini terk etmek zorunda kaldı. Dünyadaki toplam mülteci sayısı, İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana en yüksek seviyeye gelerek 50 milyona ulaştı. Türkiye, uyguladığı “Açık Kapı Politikası” ile en çok Suriyeli kabul eden ülke olurken, pek çok kişinin güvencesiz yollarla Avrupa’ya geçmeye çalıştığı transit bir yer hâlini aldı. Türkiye, 1951 yılında imzalanan Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Cenevre Sözleşmesi’ne coğrafi çekince ile taraf olmuştu. Doğusundan gelen göçmenlere mülteci statüsü vermeyen Türkiye, 2013’te Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nu kabul etti. Kanun kapsamında, mülteci olarak tanınmayan kişilere “geçici koruma” statüsü verildi. Türkiye’nin transit bir ülke hâlini almasının nedeni ise Ege Denizi’ne olan kıyıları. Çanakkale’nin Ayvacı, İzmir’in ise Dikili ve Çeşme ilçeleri mültecilerin Avrupa’ya geçmek için kullandığı göç yollarının başında geliyor. Suriye’den gelen birçok mülteci bu yollardan Avrupa’ya geçmek için Basmane’de bekliyor. Yaşamlarına Türkiye’de devam etmek isteyenler ise sağlık, barınma ve beslenme konularında zorluk yaşıyorlar.

İzmir’de “çözüm” arayışları

İzmir, Ege Denizi üzerinden Batı Avrupa ülkelerine geçişi sağlayan Yunanistan’ın Kos (İstanköy) Adası’na yakın olması dolayısıyla mülteciler için geçiş noktası hâline geldi. Yoğunlukla Dikili ve Çeşme’nin Çiftlikköy kasabasından Yunanistan’a geçmeye çalışan çok sayıda mülteci, Ege Denizi’nde hayatını kaybetti. Suriye’nin orta gelirli aileleri Basmane’de otellerde kalırken, yeterli parası olmayanlar sokaklarda Avrupa’ya geçmek için bekliyorlar. 2015 yılı içerisinde Türkiye’nin mülteciler konusunda izlediği “Açık Kapı Politikası” İzmir’de de çözüm arayışlarını beraberinde getirdi

Fotoğraf: Tuncay Dersinlioğlu

Suriye’deki iç savaş sonrası yaşanan göç dalgası ile birlikte İzmir göç yolu haline gelirken, pek çok mültecinin de kalmayı düşündüğü bir ile dönüştü. Dikili ve Çeşme’den Yunanistan’ın Kos Adası’na ve Batı Avrupa’ya geçmek isteyen çok sayıda mülteci, Basmane bölgesinde konaklamaya başladı. Buca’nın Kuruçeşme, Konak’ın ise Kadifekale ve Tepecik mahalleleri ev kiralarının düşük olması sebebiyle mültecilerin yaşamaya başladığı yerler oldu. 2015 yılı içerisinde, İzmir Büyükşehir Belediyesi (İBB) ve pek çok ilçe belediyesi, İzmir’deki mültecileri kamplara götürmek için kontrol noktaları oluşturdu. Öte yandan mülteciler için vatandaşlık hakkı talep eden çok sayıda Sivil Toplum Kuruluşu (STK) eylemler düzenleyerek belediyelerin yaklaşımını protesto etti.

Suriyeliler kamplara

İzmir Valisi Mustafa Toprak, Ağustos ayı başında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) Başkanı Dr. Fuat Oktay, Emniyet Müdürlüğü ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile mülteci konusuna yönelik bir toplantı yapmıştı. Toplantı sonrası açıklama yapan Toprak ve Oktay, Suriyelilerin kamplarda toplanmaları gerektiğini vurgulamışlardı. Suriyeli mültecilerin ilk önce Halkapınar’daki Atatürk Stadyumu’nun altındaki spor salonlarında toplanacakları, ardından da kamplara gönderilecekleri tartışılmaya başlandı.

Mülteciler için “kontrol noktaları”

Kent merkezinde giderek artış gösteren mültecilere karşı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ağustos ayında kontrol noktaları kurma kararı aldı. Vali Toprak, mültecilerin çadır kentlere gönderilmeleri gerektiğini söylemiş ve bir dizi önemler alınacağını açıklamıştı. Açıklama kapsamında kentin bazı giriş noktalarında kontrol merkezleri oluşturuldu. Bornova, Kemalpaşa ve Menemen’de kurulan kontrol noktalarından, pasaportu olan mültecilerin dahi geçirilmemeleri kararlaştırıldı. Uygulama, 1951 Cenevre Sözleşmesi doğrultusunda, geri gönderme ilkesine (nonrefulman) uymadığı gerekçesiyle halkın bir kısmı ve pek çok Sivil Toplum Kuruluşu tarafından tepki gördü. Ayrıca, uygulama dâhilinde polis, parklarda konaklayan mültecileri toplayarak Atatürk Stadyumu’na götürdü. Doğan Haber Ajansı’nda yer alan habere göre, stadyumdaki mülteciler çadır kentlere götürülürken Toprak, uygulamanın mültecileri kaçakçılardan korumak için olduğunu söyledi.

Gözetim ile kamplara götürüldüler

Mustafa Toprak, Ağustos ayında mülteciler ile ilgili yaptığı açıklamada “İzmir çadır kent değildir” diyerek kontrol noktalarının sokaklarda yaşayan insanları koruma altına aldığını belirtti. Açıklamanın ardından Valilik kararı ile, Basmane

sokaklarında yaşayan mültecileri kamplara göndermek için operasyonlar başlatıldı. Yabancılar Şube Müdürlüğü ve çevik kuvvet ekipleri tarafından yapılan operasyonlarda çok sayıda mülteci gözaltına alındı. Evrensel Gazetesi’nde yayımlanan habere göre, Atatürk Stadyumu’nun Hentbol Salonu’na götürülen mülteciler, gözaltı işlemlerinin ardından Mardin’deki kampa götürüldüler.

Çorakkapı Camisi Suriyeliler’e kapatıldı

Basmane’deki Çorakkapı Camisi, Ağustos ayı sonunda Suriyeli mültecilere kapatıldı. Barınma ihtiyacı giderilemeyen çok sayıda mülteci, Çorakkapı Camisi’nde kalarak, tuvalet ve su ihtiyaçlarını karılıyordu. Giderek artan mülteci sayısına tepki gösteren bazı kişiler şikâyetle bulunduğu için mülteciler defalarca polis tarafından camiden çıkartıldılar. Gidecek yeri olmayan mülteciler, camiye kullanmaya devam ettiler. Cami’nin kapısı, imam Orhan Kocademir tarafından kilitlendi. Abdest alınan bölüm haricinde camiye giremeyen mülteciler, kaldırımlarda yaşamak zorunda bırakıldılar. Bunun üzerine, 11 Sivil Toplum Kuruluşu Basmane Sırtı Oteller Sokağı’nda bir araya gelerek, basın açıklamasında bulundu. Grup adına açıklama yapan Halkların Köprüsü Derneği Başkanı Prof. Dr. Cem Terzi,

İzmir Fuarı’nın kapılarının açılması için İBB, Konak Belediyesi, İzmir Valiliği ve AFAD’ı göreve çağırdı.

“Fuarın kapılarını mültecilere açın”

Eylül ayı başında, 17 Sivil Toplum Kuruluşu, bir araya gelerek mültecilerin İzmir Enternasyonal Fuarı’nda bulunan Kültürpark’a alınmamasını protesto etti. Kültürpark’ın mülteciler için açılması gerektiğini belirten Sivil Toplum Kuruluşları arasında Halkların Köprüsü Derneği, MÜLTECİ-DER ve Suriyeli Mültecilerle Dayanışma Derneği gibi mülteci ve insan hakları üzerine çalışma yapan kuruluşlar vardı. Ortak hazırlanan basın açıklamasında, fuarın kapılarının mültecilere açılarak, barınma ve beslenme imkânı sağlanması talep edildi.

“Sınırları açın, ölümleri durdurun”

Aralık ayında ise Halkların Köprüsü Derneği üyeleri 8 yerde eş zamanlı olarak eylem düzenledi. Ege Denizi’ndeki mülteci ölümlerinin engellenmesi için Avrupa Birliği’ne (AB) çağrıda bulunan dernek üyeleri, can yelekleri giyerek Ege Denizi’ndeki güvencesiz geçişleri protesto ettiler. İzmir’deki eylemde dernek adına açıklama yapan Halk Sağlığı Dr. Zeynep Varol, sınırların açılarak güvenli geçişlerin sağlanması gerektiğini vurguladı.

Savaşın gölgesinde, işçiler

“Suriye Savaşının Gölgesinde Mülteci İşçiler” medyanın mültecileri dinlemeden anlattığı yaklaşıma karşı geliyor. Mülteci röportajları ile oluşan kitabın yazarı Ercüment Akdeniz, kitabın yazım süreci ve Türkiye’deki mülteci işçiler hakkındaki deneyimlerini paylaşıyor

Suriyeli mülteci işçiler, hayatlarını Ayakkabıcular Sanayi Sitesi’nde kazanıyorlar (Fotoğraf: Metehan Ud)

Kitap nasıl ortaya çıktı?

Evrensel Gazetesi muhabiri olarak çalıştığım dönemde İstanbul Çağlayan tekstil bölgesindeki işçilerin sorunlarıyla ilgili pek çok haber yaptım. Bu çalışmalarda beş bin işçinin yaklaşık iki bininin Suriyeli işçilerden oluştuğunu gördüm. Onlarla da röportaj yapmaya başladım. O röportaj dizisi, fikir anlamında bu kitabın temelini oluşturdu. Mülteci işçilerle ilgili haberlere pek rastlanmıyordu. Bu nedenle kitap ilk olma özelliği taşıyor.

Kitabın yazım sürecinde ne gibi zorluklar yaşadınız?

Bu insanlar kimseye güvenmiyorlar; çünkü verecekleri bilgiler, onların bu ülkeden sınır dışı edilmelerine yol açabilir. Eğer bir gün Suriye’ye dönerlerse orada nasıl bir rejimin hâkim olacağını bilemiyorlar. Bu yüzden, herhangi birinin aleyhine konuşmak istemiyorlar. Ya da Avrupa’ya gittiklerinde söyledikleri şeylerin kötü birer belge olabileceğinden çekiniyorlar. Türkiye’de kalanlar

ise işten atılma korkusuyla, çalıştıkları yerler ve çalışma koşulları hakkında konuşmak istemiyorlar. Bu yüzden mültecilerle konuşurken onlarla aynı yerde çalışan Kürt ve Arap işçilerden yardım aldık. Bu da hem güven hem de dil açısından fayda sağladı.

Mülteci işçiler Türkiye’de nerelerde ve hangi sektörlerde çalışıyorlar?

Mülteci işçiler, Adana-Mersin-Çukurova hattında tarım faaliyetlerinin yoğun olduğu bölgelerde yaşıyorlar. Bu işçiler, Suriye’de çiftçilik yapmış; ancak savaşta hayvanlarını, topraklarını kaybetmiş ve tarım dışından bir iş bilmeyen işçiler. Antep’te ise özellikle tekstil ve dokuma işçilerinden oluşan bir nüfus var. Ünalı Dokuma Sanayi Sitesi’nde yer alan birçok atölye birleşti ve büyük fabrikalar olarak organize sanayi bölgesine taşındı. Daha önce Türkiye’li işçilerin, hatta çocuk işçilerin çalıştırıldığı bu bölgede, bu kez Suriyeliler çalışmaya başladı. Öte yandan, Suriye’de memur, mühendis, akademisyen, doktor, hâkim gibi mesleği olanlar,

Türkiye’de kendi mesleklerini yapamıyorlar. Yani, en vasıflılar Türkiye’de vasıfsız işçi olarak çalışmak zorunda bırakılıyor. Antep ve Kilis, mülteci işçiler konusunda büyük bir öneme sahip. Bölgenin yaklaşık yüzde 30’unu oluşturuyorlar. İzmir’de özellikle Ayakkabıcular Sanayi Sitesi’nde çok büyük bir nüfus var. İstanbul’da da daha çok Çağlayan, Çekmece, Bağcılar, Esenyurt, Sultangazi, Gaziosmanpaşa ve Bayrampaşa bölgelerinde çalışıyorlar.

Türkiyeli işçilerin, mülteci işçilere yaklaşımı nasıl?

Başlarda daha yüksek bir maaşa çalışan Türkiyeli işçilerin, Suriye’den gelen mültecilerden sonra işçi fazlalığı gösterilerek ücretleri düşürülüyor. Mülteciler buna karşı “Hakkımız bu değil, emeğimizin karşılığını üst sınırdan alalım” derken, mültecileri suçlayanlar da çıkabiliyor. Buna en güzel cevabı kitaptaki portrelerden biri, Ali, veriyor: “Suç senin patronunda, suç Suriyeliyi o paraya çalıştıranda.”

Türkiye’de kalmak mı, Avrupa’ya geçmek mi?

Mülteciler, eşit yurttaşlık hâlinin olmadığı durumda Türkiye’den gitmek istiyorlar. Avrupa’ya gitmek isteyenler çoğunlukta. Türkiye’de Müslüman bir kitlenin olması, Suriyeli mültecileri Avrupa’ya göre daha rahat hissettirebilir. Avrupa’da çok daha fazla ırkçı ve dinsel temelde ayrımcı söylemlerle karşılaşabilirler. Bunu biliyorlar; ama buna rağmen gitmek istiyorlar. Çünkü Türkiye’de güvenli bir gelecekleri olacağını düşünmüyorlar.

Mülteciler neden kamplarda yaşamak istemiyorlar?

Mültecilerin kamplarda yaşamak istememelerinin hem sosyolojik hem de fiziksel nedenleri var. Kamplara götürülen insanlar, aralarında mezhep ve kültür çatışması olan gruplar. Aynı kampta yaşamaları onlar için tehdit oluşturuyor. Ayrıca, kadın ve çocuklardan istismar edildiklerine yönelik şikâyetler var. Bu nedenle açık hava cezaevi olarak tanımladıkları bu kamplardan Avrupa’ya kaçmaya çalışıyorlar.

BASMANE TANIKLIKLARI

F.H, garson ve aşçı

İki yıl önce kardeşimle Suriye’de daha fazla yaşayamayacağımızı anlayıp ailelerimizi de alıp Türkiye’ye geldik. Evliyim ve üç çocuğum var. Çocuklarım okuyamıyorlar. Maddi durumumuz el vermiyor. Hepimizin beyaz kimlikleri (Yabancı Tanıtma Belgesi) var. Suriye’de lokantacılık yapıyordum. Orada 700 sandalyelik bir işletmede patronluk yaparken, burada aşçı ve garson olarak çalışıyorum. Çalıştığım yerde tüm işçiler mülteci. Günde 12 saat çalışıyorum. İşim var, ailem yanımda; ama ülke yok oldu. Annem ve babam hâlâ oradalar. Onlara da para gönderiyorum. Tek kazançla iki ev geçindiriyorum. Tepecik’te yaşıyorum. 350 TL ev kirasına elektrik, su da eklenince maddi sıkıntılarımız bitmiyor. Suriye savaş yüzünden yerle bir oldu, oraya dönme ihtimalimiz yok. Biz ailecek Türkiye’de yaşamak istiyoruz. Tek isteğimiz vatandaşlık.

A.A, büfe sahibi

Mülteciler geldi, hareket başladı. Esnaf daha çok kazanıyor. Aynı zamanda parklar yok oldu. Basmane’de kirlilik arttı. Yerli esnafın yanı sıra Suriyelilerin de lokanta ve restoranları var. Yazın çok fazla Suriyeli vardı; şimdi azaldı. Taksiciler sabaha kadar mülteci taşıyorlar. Mültecilerin Basmane’de en çok olduğu yerler, Çorakkapı Camisi ve Suriyelilerin açtıkları lokantalar. Mültecilerin buraya gelmesiyle birlikte birçok kuyumcu ve banka açıldı. Vitrinler Arapça yazılarla kaplandı.

Mültecilerin hayatlarına dokunmak

“Bir insanlık dramı yaşanıyor ve daha önce yaşadıklarımıza benzemiyor. Çok sayıda insan, yeni sorunlar, yakınlarını kaybetmiş; kendileri de ölümden son anda kurtulmuş insanlar... Bu insanlar ile karşılaşmanın verdiği sorumluluk duygusu bize enerji veriyor.” Bu sözlerin sahibi Halkların Köprüsü Derneği başkanı Prof. Dr. Cem Terzi, dernek faaliyetlerini ve içerisinde bulunduğumuz mülteci krizini İzmir ekseninde anlatıyor

Sağlık taramaları

Mülteci konusuyla ilgilenen çok fazla dernek var; ancak sahaya çıkan neredeyse hiç yok. Bunun için sağlık, saha ve tercüman ekipleri kurduk. Saha sokak ekibi, mültecilerin nerede ve nasıl yaşadıklarını tespit edip, sağlık ekiplerine bildiriyor. Oraya ulaşmak için de Arapça ve Kürtçe bilen tercüman ihtiyacı doğuyor. Sağlık taramalarında, her grupta birer sağlıkçı ve raportör ile iki tercüman bulunuyor. Tarama sonuçlarını rapor ederek, resmi kurumlara sunuyoruz. Sonrasında, diğer meslek gruplarının yardımıyla barınma ve beslenme konularıyla ilgileniyoruz.

Türkiye’nin mülteci yaklaşımı

Mültecilerin önündeki en büyük engel, Türkiye’nin Cenevre Sözleşmesi’ne yaklaşımı. Türkiye, uluslararası hukukta mülteci haklarını ve iskanını belirleyen bu sözleşmeyi, Doğu’dan mülteci almayacağı koşuluyla imzaladı. Mülteci statüsü yerine eğitim ve sağlık konularında hak tanıyan geçici koruma statüsü veriyor. Suriyeliler bu statüden yararlanabilirken, Afganistan’dan gelenler hâlâ “vatansız” kimliğiyle yaşamak zorunda bırakılıyorlar.

Suriyeli mülteci çocuklar

Suriyeli çocukların yalnızca yüzde 10’u eğitim hizmetinden faydalanabiliyor. Türkiye’de nüfus cüzdanı vermek için kan bağı şartı aranıyor. Devlet, Türkiye’de doğan çocuklar ve bu çocukların ailelerine vatandaşlık verebileceği bir yasal düzenleme yapmalı.

Gönüllü eczaneler

Türkiye’nin her yerinde ücretsiz ilaç alabilen kanser, şeker ve kalp hastası mülteciler, İzmir’deki eczanelerin ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı’nın (AFAD) yaklaşımı nedeniyle ilaç alamıyordu. Heyet oluşturup AFAD ve Eczacılar Odası Başkanı’na gittik; ancak sonuç çıkmadı. Bunun üzerine sosyal medyadan duyuru yaptık. Eczacı ağı oluşturarak, AFAD ile sözleşme imzaladık. Mülteciler İzmir’i tam olarak bilmedikleri için gönüllü grafikerler ile Arapça ve Kürtçe eczaneler haritası oluşturduk. Matbaacı, grafiker, eczacı derken çalışmaların tüm aşamalarını gönüllüler sayesinde gerçekleştiriyoruz. Bizim amacımız, para toplayarak mültecilerin o an için ihtiyaçlarını karşılamak değil, kamuoyunu harekete geçirerek toplumu bunun bir parçası yapmak.

Mülteciler üzerinden ticaret

Mültecilerin geçişine göç yolları üzerinde-ki ülkelerde yaşayan insanlar katılıyorlar. Ayakkabıcılar Sitesi’nin bir kısmı ayakkabı yapmayı bıraktı; can yeleği ve bot yapıyor. Taksiciler şehirden kıyılara insan taşıyorlar. Oteller, mültecilerin ve kaçakçıların buluşma noktaları haline geldi. Bazı esnaf, komisyon alarak bu insanların hayatları üzerinden para kazanıyorlar.

Barınma sorunu

Agora, barınma sorununun açıkça gözlemlenebildiği yerlerden biri. Orada yıkılmak üzere olan evler 300-400 TL’den kiraya veriliyorlar. Elektrik, su ve tuvalet olmayan evleri, mülteciler çaresiz kabul ediyorlar. Bunları raporlaştırarak farkındalık yaratmaya çalışıyoruz. Raporda yıkılabilir dediğimiz evlerden birinin bir akşam yıkıldığını öğrendik. Ev yıkılmadan önce fark edip kurtulan 11 kişi, yanlarındaki bir eve taşındı. Konak Belediyesi, alanı “girilemez” bandıyla çevirdi; ancak mülteciler bandın altından geçerek orada yaşamaya devam ettiler. TOKİ ne işe yarar?

Kamplar ve Avrupa Birliği

Avrupa Birliği, kamp açması için Türkiye’ye 3 milyar Euro verme vaadinde bulundu. Mülteciler uzun vadede kamp-

larda yaşamalarının mümkün olmadığı fikriyle ilk fırsatta oradan kaçıyorlar. Bir mülteci aileyi Gaziantep İslahiye 2 kampına götürdük. Üç gün sonra arayıp “Bizi bulduğunuz o ağaç gölgesine geri götürün, orası buradan daha iyidir” dediler. Milyonlarca insandan bahsediyoruz, bu kadar insanı çadırlarda tutamazsınız. Çadırlar, Batı kamuoyunu rahatlatmak amacıyla yapıldılar.

“Esir kampı Türkiye”

İslamafobinin ve sağ temelli partilerin yükselişe geçmesi, ülkelerin mülteci politikalarını olumsuz yönde etkiliyor. Mülteci almak istemeyen ülkeler, bazı ülkeleri esir kampına çevirmeye çalışıyorlar. Mülteciler burada kalmak istemiyor. Gitmek isteyen ama gidemeyen insanın durumu esarettir. Türkiye bir esir kampı olmayı kabul etti. Her ülke gayrisafi milli hasıladan mülteciler için BM önderliğinde belirli bir kota oluşturmali.

“Savaş sona ermeli”

İzmir Valisi Mustafa Toprak’ın yaptığı açıklamaya göre, İzmir’de 70 bin mülteci var. Yalnızca Halkların Köprüsü Derneği’nin temasa geçtiği mülteci sayısı yüz binden fazla. Savaş durmadığı takdirde 7 milyon insan daha göç krizinin

bir parçası haline gelecek. Ayrıca, sınır güvenliğinin artırılması bu insanları daha tehlikeli yollara başvurmaya zorluyor.

Medyanın rolü

Alan Kurdi (Aylan) bebeğin fotoğrafı ana akım medyaya sadece ödül kazandırdı. Etkisi bir hafta sürdü. Alan bebekten önce ve sonra kaç bebek öldü? Diğer ölenlerin fotoğrafları, hikâyeleri, isimleri yok. Medya bir anlamda algı yaratmak ve gerçekleri topluma göstermek gibi önemli görevlere sahip, bir yandan da her şeyi magazinleştiriyor. Konuları işleyiş biçiminin ötesinde pek çok etik problemler de var.

Halkların Köprüsü Derneği

Halkların Demokratik Kongresi (HDK) ve Barış Bloku’nun bir bileşeni olan dernek, 2014’te İzmir’de kuruldu. Batı’daki bir ilin barış meselesinde inisiyatif almasının değerli olacağı için İzmir’in ayrı bir öneme sahip olduğunu belirten Terzi, barış diyerek başladıklarını; ancak barışa dair söz söyleme alanının kısıtlandığını söylüyor.

Halkların Köprüsü Derneği, Basmane sokaklarında yaşayan mültecilere sağlık taraması yapıyor (Fotoğraf: Metehan Ud)

BASMANE TANIKLIKLARI

Reha Tuksavul, eczacı

Hayatta kalmaya çalışan insanlarla karşı karşıyayız. Başlarda sadece sağlıklı insanlar geliyordu; artık hasta ve yaşlılar gelmeye başladı. En çok karşılaştığımız hastalıklar: bronşit, mide-bağırsak hastalıkları ve paraziter şikayetler. Çocukların beslenmeden kaynaklanan yaz ishali gibi rahatsızlıkları vardı. Ayrıca, gününbirlik barındırdıkları yerlerde tahtakurusu, bit ve pire gibi bazı şikayetlerle gelenler oldu. Kısacası, bizim verdiğimiz ilaçlar, kötü koşullar yüzünden yakalanan hastalıklar içindi.

D.K, otel sahibi

Suriyeli mültecilerin gelişi, ticaret yapanlar için çok iyi oldu; ama diğer çalışanları olumsuz etkiledi. Normal bir haftalıkçı 300-400 TL alırken onlar 150-200 TL’ye çalışıyor. Bu sebeple işverenler onları tercih ediyor. Bizim oda fiyatlarımız da arttı. Mesela 50 TL’ydi, 100 TL yaptık. Gelenler, genelde bir gün kalıyorlar, bazıları dört beş saat dinlenip gidiyor. Biz de onlar üzerinden para kazanıyoruz. Ancak, çocukları otelde ücretsiz barındırıyoruz. Otelde daha çok gençler konaklıyor, neredeyse yaşlı hiç yok. Arapça bilen bir ağabeyimiz var, onun vasıtasıyla mülteciler ile anlaşmaya çalışıyoruz. Genelde, Arapça bilmediğimiz için vücut dili ile anlaşıyoruz.